

บทที่ 3

การวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค

ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการทบทวนวรรณกรรมทางบัญชีที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์คุณภาพกำไรสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์กรณีศึกษาการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยโดยวิธีการ ดังนี้

ขอบเขตการศึกษาและการเก็บข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาการวิเคราะห์คุณภาพกำไรของธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ใช้วิธีการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บข้อมูลจากรายงานประจำปีและรายงานของผู้สอบบัญชี งบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ประจำปี พ.ศ. 2546 – 2547 (Annual Report 2003 – 2004) งบการเงิน หมายเหตุประกอบงบการเงินในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ประจำปี พ.ศ. 2548 ของบริษัทจดทะเบียนธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีจำนวน 18 บริษัท แบ่งเป็นจำนวน 4 กลุ่ม เลือกจำนวนกลุ่มละ 1 บริษัท โดยผู้ศึกษาได้ทำการแบ่งบริษัทจดทะเบียนในธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภค ตามลักษณะการประกอบธุรกิจที่มีลักษณะคล้ายกันเพื่อให้เกิดความสะดวกในการศึกษาและทำให้เห็นภาพที่ชัดเจนได้แก่

1. กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านหิน

บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)

บริษัท ลานนารีซอสเซส จำกัด (มหาชน)

2. กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

บริษัท บริการเชื้อเพลิงการบินกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปิคนิคแก๊ส แอนด์ เคมิคัลส์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท สยามสหบริการ จำกัด (มหาชน)

บริษัท สหมิตรดั่งแก้ว จำกัด (มหาชน)

3. กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจพลังงานไฟฟ้า

บริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน)

บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

บริษัท สหโคเจน ชลบุรี จำกัด (มหาชน)

บริษัท โซลาร์ตรอน จำกัด (มหาชน)

บริษัท เอเชีย อินชูลเตเตอร์ จำกัด (มหาชน)

บริษัท โกลว์ เอสพีพี จำกัด (มหาชน)

4. กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)

เนื่องจากต้องการข้อมูลเพียงธุรกิจละ 1 บริษัท ผู้ศึกษาใช้เกณฑ์ทุนจดทะเบียนมากที่สุด ในแต่ละธุรกิจในการเลือกธุรกิจละ 1 บริษัท รวมทั้งเป็นบริษัทที่ส่งงบการเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์ และเผยแพร่งบการเงินแก่สาธารณชน โดยบริษัทต้องไม่อยู่ในสถานะล้มละลาย หรือ พักชำระหนี้

กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจด้านหิน ผู้ศึกษาเลือก 1 บริษัทจาก 2 บริษัท คือ บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) โดย บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียน 3,540 ล้านบาท ประกอบธุรกิจด้านหินและธุรกิจเกี่ยวกับพลังงาน

กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ผู้ศึกษาเลือก 1 บริษัทจาก 9 บริษัท คือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยที่บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทมหาชนขนาดใหญ่มีทุนจดทะเบียน 28,500 ล้านบาท ประกอบธุรกิจด้านปิโตรเลียม ธุรกิจเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมและก๊าซธรรมชาติ การกลั่นน้ำมัน การตลาดและการค้าสาถกน้ำมัน ธุรกิจปิโตรเคมี

กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจพลังงานไฟฟ้า ผู้ศึกษาเลือก 1 บริษัทจาก 6 บริษัท คือ บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) โดยที่บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียน 14,500 ล้านบาท กลุ่มบริษัทประกอบธุรกิจหลักในด้านการผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้าให้กับหน่วยงานรัฐบาลภายในประเทศและลงทุนในบริษัทที่มีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงหรือเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของบริษัทคือธุรกิจโรงไฟฟ้า

กลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ ผู้ศึกษาเลือก 1 บริษัทจาก 1 บริษัท คือ บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) โดยที่บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียน 1,665 ล้านบาท บริษัท ดำเนินธุรกิจในการพัฒนาและดูแลระบบท่อส่งน้ำสายหลักในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาค ตะวันออกและประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ในการซื้อน้ำจากแหล่งน้ำดิบของทางราชการมาขายให้กับ ผู้ต้องการใช้น้ำ

เทคนิคที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพกำไร

1. การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี
2. การประเมินฝ่ายบริหาร
3. วัดความแปรปรวนและความเสี่ยง
4. ใช้การวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

การนำเสนอผลการศึกษาข้อมูล

ในการศึกษาจะนำเสนอข้อมูลการศึกษาดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท
2. การวิเคราะห์คุณภาพกำไรจาก
 - 2.1 รายงานประจำปีและรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต
 - 2.2 รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น

งบกระแสเงินสด และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

- 2.3 ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี
- 2.4 ประเมินผลบริหาร
- 2.5 วัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง
- 2.6 อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด
3. ผลกระทบต่อคุณภาพกำไร

การวิเคราะห์ บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)

งบการเงินของ บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) แสดงในภาคผนวก ก

1. ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัท บ้านปู จำกัด ก่อตั้งในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2526 ด้วยทุนจดทะเบียน 25 ล้านบาท ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับเหมืองถ่านหิน ในปี พ.ศ. 2532 จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดตั้งเป็นบริษัทมหาชนจำกัด ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 บริษัทได้เข้าดำเนินงานเหมืองถ่านหินในประเทศอินโดนีเซีย ท่าเรือ และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับแร่ ปัจจุบันบริษัทประกอบธุรกิจหลักเกี่ยวกับธุรกิจถ่านหิน ธุรกิจเกี่ยวกับพลังงานรวมทั้งมีการประกอบกิจการทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศจีน ประเทศเวียดนาม

2. การศึกษาข้อมูลทางการเงินของบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)

งบการเงิน (บางส่วน) ของบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	6,895,491	10,634,886	11,239,379	12,056,739
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	27,097,484	28,903,484	29,636,869	29,581,265
รวมสินทรัพย์	33,992,975	39,538,370	40,876,248	41,638,004
หนี้สินหมุนเวียน	4,423,532	6,756,883	6,587,334	7,908,685
หนี้สินไม่หมุนเวียน	7,213,955	9,665,854	10,078,646	10,131,020
ส่วนของผู้ถือหุ้น	22,355,488	23,115,633	24,210,268	23,598,299
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	33,992,975	39,538,370	40,876,248	41,638,004
งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	12,482,256	17,226,675	5,021,405	10,511,931
รายได้อื่น	2,222,095	3,159,218	1,038,166	2,201,273
กำไรสุทธิ	2,046,336	3,644,939	1,569,072	3,156,979

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	5,267,123	6,809,767	7,604,851	7,669,964
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	27,114,593	30,288,501	30,924,506	29,841,597
รวมสินทรัพย์	32,381,716	37,098,268	38,529,357	37,511,561
หนี้สินหมุนเวียน	2,342,692	2,057,343	2,470,935	2,790,927
หนี้สินไม่หมุนเวียน	7,801,525	12,103,703	12,005,959	11,312,572
ส่วนของผู้ถือหุ้น	22,237,499	22,937,222	24,052,463	23,408,062
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	32,381,716	37,098,268	38,529,357	37,511,561
งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	1,037,981	1,637,513	581,756	1,194,740
รายได้อื่น	1,681,431	2,864,894	1,077,844	2,157,962
กำไรสุทธิ	2,046,336	3,644,939	1,569,072	5,156,979

1. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ปี 2546 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่อการเงินเพียงแต่มีการให้ข้อสังเกตในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทข้อ 4 เรื่องการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินที่สามารถระบุได้ของบริษัทย่อยในต่างประเทศที่ซื้อมาในปี พ.ศ. 2545 เนื่องจากได้รับอนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชีและการนำเสนองบการเงินของบริษัทย่อยในต่างประเทศในปี พ.ศ. 2546 ซึ่งส่งผลกระทบต่อค่าที่เหลืออยู่ของสินทรัพย์และหนี้สินสุทธิของบริษัทย่อย และบริษัทใช้วิธีปรับปรุงย้อนหลัง

ปี 2547 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่อการเงิน ไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 ปี 2548 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อได้ว่างบการเงินรวมระหว่างกาลและงบการเงินเฉพาะบริษัทระหว่างกาล ไม่ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปจากการสอบทาน

จากรายงานผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข กล่าวได้ว่าบริษัทได้มีการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป แสดงให้เห็นกำไรที่มีคุณภาพ แต่ทั้งนี้ผู้ใช้งบการเงินควรพิจารณาข้อสังเกตในหมายเหตุประกอบงบการเงินร่วมด้วย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 เรื่องการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินของบริษัทย่อยในต่างประเทศ เนื่องจากได้รับอนุมัติให้มีการเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชีและการนำเสนองบการเงินของบริษัทย่อยในต่างประเทศในปี พ.ศ. 2546 โดยมีผลบังคับใช้ 1 มกราคม 2546 ส่งผลกระทบต่อทั้งงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 มีการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิในสัดส่วนที่ลดลงเป็นจำนวนเงิน 102,856 พันบาท และส่งผลกระทบต่องบกำไรขาดทุน ทำให้กำไรสุทธิ ณ วันเดียวกันลดลงเป็นจำนวนเงิน 614,541 พันบาท ซึ่งส่งผลให้กำไรที่แสดงในงบกำไรขาดทุนสูงเกินความเป็นจริง มีผลต่อคุณภาพกำไรในทางลบ ดังนี้

	งบการเงินรวม
	พันบาท
งบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545	
สินทรัพย์หมุนเวียนเพิ่มขึ้น	92,066
สินทรัพย์ถาวรเพิ่มขึ้น	1,473,109
สิทธิในเหมืองถ่านหิน(ลดลง)	(1,994,657)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น	326,626
รวมสินทรัพย์(ลดลง)	<u>(102,856)</u>

หนี้สินหมุนเวียนเพิ่มขึ้น	105,426
หนี้สินไม่หมุนเวียนเพิ่มขึ้น	334,932
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยเพิ่มขึ้น	486,877
ผลต่างจากการแปลงค่างบการเงิน(ลดลง)	(415,550)
กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร (ลดลง)	(614,541)
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น(ลดลง)	<u>(102,856)</u>

งบกำไรขาดทุนรวม

กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 (ลดลง)	<u>(614,541)</u>
--	------------------

2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. รายได้จากการขาย

บัญชีรายได้จากการขายรวมในปี 2547 มีจำนวน 17,227 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันปี 2546 จำนวน 4,745 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38 ซึ่งเมื่อพิจารณาพร้อมกับบัญชีลูกหนี้การค้า-สุทธิตรวมในปี 2547 มีจำนวน 2,005 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2546 จำนวน 951 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 90 ซึ่งเป็นถือได้ว่าเป็นจำนวนลูกหนี้การค้า-สุทธิที่เพิ่มขึ้นมากกว่ารายได้จากการขายรวมที่เพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน

รวมทั้งบัญชีสินค้าคงเหลือ-สุทธิตรวมของบริษัทก็มีจำนวนที่เพิ่มขึ้นไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับรายได้จากการขายที่เพิ่มขึ้น บัญชีสินค้าคงเหลือ-สุทธิตรวม ปี 2547 มีจำนวน 766 ล้านบาท ลดลงจากปี 2546 จำนวน 85 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 9.99 แสดงให้เห็นว่าบัญชีลูกหนี้การค้า-สุทธิตรวม กับบัญชีสินค้าคงเหลือ-สุทธิตรวมมีส่วนการเปลี่ยนแปลงที่ไม่ไปในทิศทางเดียวกันกับบัญชีรายได้จากการขายรวม ซึ่งส่งผลกระทบต่อกำไรสุทธิในทางลบ

งบการเงินรวม		หน่วย: ล้านบาท		
งบกำไรขาดทุน	2547	2546	เพิ่มขึ้น (ลดลง)	ร้อยละเพิ่มขึ้น (ลดลง)
รายได้จากการขายรวม	17,227	12,482	4,745	38.01
งบดุล				
ลูกหนี้การค้า-สุทธิ	2,005	1,054	951	90.23
สินค้าคงเหลือ-สุทธิ	766	851	(85)	(9.99)

2. ลูกหนี้การค้า-สุทธิ

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 6 งบการเงินเฉพาะบริษัทที่มีการตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเมื่อเทียบกับยอดลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระเป็นจำนวนที่สูงมาก ปี 2546 คิดเป็นร้อยละ 73.07 (2547 : ร้อยละ 93.13) งบการเงินรวม ปี 2546 คิดเป็นร้อยละ 64.18 (2547 : ร้อยละ 52.10) แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีบัญชีลูกหนี้การค้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก บริษัทมีการใช้นโยบายการบัญชีที่ยึดหลักความระมัดระวังมากเกินไป ส่งผลต่อคุณภาพกำไรในทางลบ รายละเอียดของลูกหนี้การค้า ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2546	พ.ศ. 2547	พ.ศ. 2546
ลูกหนี้การค้าที่อยู่ในกำหนดชำระ	1,831,303	937,895	374,599	243,259
ลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระ	363,816	325,661	167,050	367,506
รวมลูกหนี้การค้า	2,195,119	1,263,556	541,649	443,715
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(189,559)	(209,025)	(155,575)	(175,179)
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,005,560	1,054,531	386,074	268,536
ร้อยละค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเทียบกับยอด	52.10	64.18	93.13	73.07
ลูกหนี้การค้าที่ค้างชำระ				

3. กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย

ในปี 2546 บัญชีกำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย มีจำนวนเงิน 1,037 ล้านบาท เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับบัญชีกำไร(ขาดทุน)จากการขายในงวดปีเดียวกันมีจำนวน 493 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 110 ของกำไร(ขาดทุน)จากการขายซึ่งถือว่าเป็นจำนวนเงินที่สูงมาก แสดงให้เห็นว่ากำไรสุทธิประจำปีของบริษัทในปี 2546 เกือบทั้งหมดมาจากรายได้อื่นซึ่งมิใช่รายได้หลักของบริษัท แสดงให้เห็นว่ากำไรของบริษัทมีความผันผวนและความไม่แน่นอนของตัวเลขกำไร ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ ดังนี้

งบกำไรขาดทุน สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2546

หน่วย : ล้านบาท

กำไร(ขาดทุน)จากการขาย	493
กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	1,037
ผลต่าง	(543)

จากการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่ได้มีจำนวนที่สูงเกินกว่าบัญชีกำไร(ขาดทุน)จากการขาย ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากำไรสุทธิของบริษัทส่วนใหญ่มาจากรายได้อื่น เป็นกำไรที่ได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ

3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรจากเกณฑ์ที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังนี้

1. การประมาณการค่าเผื่อนี้จะสูงจากบัญชีลูกหนี้การค้ามีจำนวนที่สูงมาก เมื่อเทียบกับยอดลูกหนี้ที่ค้างชำระ ซึ่งถือเป็นนโยบายการบัญชีในเรื่องการยึดหลักความระมัดระวังมากเกินไป ส่งผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

2. การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีให้สอดคล้องกับนโยบายบัญชีที่ทางการกำหนดหรือที่ทางการเสนอแนะ เรื่องการปรับปรุงมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินให้ถูกต้องตามข้อกำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงสกุลเงินที่ใช้ในการบันทึกบัญชีและการนำเสนองบการเงินของบริษัทย่อยในต่างประเทศ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางบวก

4. ประเมินฝ่ายบริหาร

การประเมินฝ่ายบริหารที่มีต่อคุณภาพกำไรตามที่ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. กำไรขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์เป็นผลต่างจากจำนวนเงินที่ได้รับกับราคาตามบัญชี โดยบริษัทได้แสดงรวมอยู่ในกำไรจากการดำเนินงาน ซึ่งแสดงได้ว่ากำไรดี้อยู่คุณภาพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรที่ - 1

5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน

ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้

	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
กำไรสุทธิ	2,046,336	3,644,939	1,569,072	3,156,979
กำไรถัวเฉลี่ย			2,604,332	

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 832376.8

สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน 0.319612

ผลการวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าที่ต่ำ เมื่อเทียบกับกำไรถัวเฉลี่ย ซึ่งแสดงให้เห็นกำไรสุทธิของบริษัทมีความผันผวนต่ำ อีกทั้งทำให้ความเสี่ยงต่อการลงทุนในหลักทรัพย์ต่ำเช่นเดียวกัน และเมื่อพิจารณาพร้อมกับค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าที่ต่ำกว่า 1 มาก สามารถประเมินได้ว่ากำไรของบริษัทมีเสถียรภาพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางที่ดี

6. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

รายละเอียดการคำนวณวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดแสดงอยู่ในภาคผนวก ก ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	1,275,460	4,018,086	342,298	1,450,625
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	2,140,088	(1,773,616)	(694,882)	(1,301,467)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,504,443)	594,301	787,348	246,758
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น(ลดลง)	1,911,105	2,838,771	434,764	395,916

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	(337,536)	966,438	(15,476)	11,025
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(349,357)	(1,245,597)	450,587	1,446,024
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	2,630,278	2,252,380	217,000	(1,159,065)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น(ลดลง)	1,943,385	1,973,221	652,111	297,984

6.1 อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

= $\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}$

$\frac{\text{เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร + สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น + เงินปันผลจ่าย + การจ่ายชำระคืนหนี้สิน}}{\text{เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร + สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น + เงินปันผลจ่าย + การจ่ายชำระคืนหนี้สิน}}$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.10	0.49	0.24	0.29
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(0.04)	0.20	(0.009)	0.005

อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 มาก ปี 2546 และไตรมาสที่ 1 ปี 2548 กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานติดลบ อัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าบริษัทมีความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่สามารถนำไปชำระคืนหนี้สิน นำไปลงทุนในสินทรัพย์ และนำไปจ่ายเงินปันผลน้อยมาก ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรไปในทางลบ อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมีความผันผวนมาก

6.2 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.62	1.10	0.22	0.46
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(0.11)	0.26	(0.01)	0.003

อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ระหว่างงบการเงินรวมกับงบการเงินเฉพาะบริษัทมีเส้นแนวโน้มที่ไม่ไปในทิศทางเดียวกัน ค่าของกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีมูลค่าที่น้อยมากเมื่อเทียบกับกำไรสุทธิที่มีมูลค่าที่สูง แสดงให้เห็นว่ากำไรสุทธิของบริษัทอาจเป็นกำไรที่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง กระแสเงินสดจากการดำเนินงานติดลบในปี 2546 และไตรมาสที่ 1 ปี 2548 ทั้งที่กำไรสุทธิมีค่าเป็นบวก ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากำไรของบริษัทเป็นกำไรที่ขาดสภาพคล่อง กำไรที่ไม่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ

6.3 อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด

$$= \frac{\text{ค่าเสื่อมราคา}}{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	1.00	0.37	0.55	0.73
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(1.01)	0.45	(9.88)	32.71

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด ในปี 2546 งบการเงินรวมมีค่าเท่ากับ 1 แสดงให้เห็นว่าค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายมีผลกระทบต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมาก ต่อมาปี 2547 และมีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 แสดงว่าค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายมีผลกระทบในสัดส่วนที่ลดลง ส่วนปี 2548 งบการเงินเฉพาะบริษัทกระแสเงินสดจากการดำเนินงานติดลบ ไตรมาสที่ 1 ปี 2548 งบการเงินเฉพาะบริษัทกระแสเงินสดจากการดำเนินงานติดลบ

6.4 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายเป็นเงินสดระหว่างปี}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	3.92	13.68	9.74	14.46
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.25	4.04	2.57	2.90

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ในปี 2546 งบการเงินเฉพาะบริษัท มีค่าต่ำกว่า 1 แสดงว่าบริษัทมีความสามารถเพียงพอในการจ่ายดอกเบี้ยในสัดส่วนที่น้อย ส่วนปี 2548 งบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยเท่ากับ 4.04 แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา กระทั่งในไตรมาสที่ 1 ปี 2548 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยกลับลดลงอีก แสดงให้เห็นได้ว่ากำไรของบริษัทมีความผันผวนในสัดส่วนที่มาก ทั้งนี้อัตราส่วนงบการเงินรวมมีความผันผวนเช่นกัน

6.5 อัตราส่วนคุณภาพกำไร

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคา}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.54	0.94	0.39	0.56
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.04	0.37	0.14	0.16

อัตราส่วนคุณภาพกำไร มีอัตราส่วนต่ำกว่า 1 แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการจัดหาเงินสดเข้าสู่กิจการไม่เพียงพอ ทำให้กิจการขาดสภาพคล่องในการจัดหาเงินสดหรือทรัพย์สินที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดมาชำระหนี้

7. ผลกระทบต่อคุณภาพกำไร

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถนำมาพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่คุณภาพกำไรได้ดังนี้

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร
1. รายงานประจำปีและรายงานของผู้สอบบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> - รายงานของผู้สอบบัญชีรับรองอนุญาตแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข กล่าวได้ว่าบริษัทได้มีการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป แสดงให้เห็นกำไรที่มีคุณภาพ - ผู้สอบบัญชีรับรองอนุญาตให้ข้อสังเกตในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ
2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - บัญชีรายได้จากการขายของบริษัทมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นในจำนวนที่สูง ซึ่งไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับบัญชีลูกหนี้การค้า-สุทธิ บัญชีสินค้าคงเหลือ-สุทธิ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทตั้งประมาณการค่าเผื่อนี้สูงล้นจะสูญ จำนวนที่สูงมาก แสดงให้เห็นว่าบริษัทมี บัญชีลูกหนี้การค้าที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวน มาก ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ - กำไรของบริษัทส่วนใหญ่มาจากรายได้อื่น เช่น กำไรขาดทุนจากการจำหน่ายเงินลงทุนใน หลักทรัพย์เพื่อขาย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ กำไรในทางลบ
3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้นโยบายการบัญชีที่ยืดหลักความ ระมัดระวังมากเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพ กำไรทางลบ - การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีให้สอดคล้อง กับนโยบายบัญชีที่ทางการกำหนด ส่งผล กระทบต่อคุณภาพกำไรทางบวก
4. ประเมินผลฝ่ายบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - แสดงกำไรขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์รวมอยู่ในกำไรจากการดำเนินงาน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรที่ -1
5. วัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์มี ค่าที่ต่ำ สามารถประเมินได้ว่ากำไรของบริษัทมี เสถียรภาพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไร ในทางที่ดี
6. อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงิน สด แสดงให้เห็นว่าบริษัทขาดสภาพคล่อง เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของ บริษัทบางปีมีค่าติดลบ กำไรของบริษัทมี แนวโน้มไม่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่ จะสามารถนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือการ ชำระหนี้ได้

สรุปผลการศึกษา กรณีศึกษาบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)

ผลจากการศึกษาบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) พบว่ากำไรที่แท้จริงควรมีจำนวนที่น้อยกว่ากำไรที่นำเสนอในงบการเงิน เนื่องจากบัญชีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัทบางปีมีค่าติดลบ ทำให้กำไรมีแนวโน้มว่าจะไม่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดที่จะสามารถนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือการชำระหนี้ได้ แต่ทั้งนี้เมื่อพิจารณาพร้อมกับรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง ความผันผวนของกำไรมีค่าที่ต่ำ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากำไรของบริษัทเสถียรภาพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางที่ดี

สรุปผลการศึกษากลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจถ่านหิน

ผลจากการศึกษากลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจถ่านหิน พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทมีผลิตภัณฑ์หรือบริการหลายชนิด ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเหมืองถ่านหิน ดังนั้นสินทรัพย์ของบริษัทส่วนใหญ่จะปรากฏในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน มีการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวนมาก รวมถึงมีการดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศ และขยายการลงทุนในต่างประเทศ ทำให้บริษัทต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีให้สอดคล้องกับนโยบายบัญชีที่ใช้ในอุตสาหกรรมเดียวกัน แต่ทั้งนี้ผู้ใช้งบการเงินต้องพิจารณาการปรับปรุงงบการเงินจากผลกระทบที่เกิดขึ้น

การวิเคราะห์บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

งบการเงินของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) แสดงในภาคผนวก ข

1. ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จัดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2544 หลังการแปลงสภาพตามพระราชบัญญัติทุนรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. 2542 โดยรับโอนกิจการ สิทธิ หนี้ ความรับผิดชอบ สินทรัพย์ และพนักงานทั้งหมดจากการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย (ปตท.) (ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2521) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) มีทุนจดทะเบียนเริ่มแรก 20,000 ล้านบาท กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ปัจจุบันบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมต่างๆ ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันหล่อลื่น ก๊าซหุงต้ม ก๊าซธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์ก๊าซ ซึ่งเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ผลพลอยได้จากการแยกก๊าซธรรมชาติ เพื่อตอบสนองความต้องการในทุกธุรกรรม ทั้งในภาคครัวเรือน การขนส่ง พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม ตลอดระยะเวลาของการดำเนินธุรกิจ บริษัทดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีบริษัทย่อย บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าจำนวนมาก

2. การศึกษาข้อมูลทางการเงินของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

งบการเงิน (บางส่วน) ของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	125,065,781	195,581,678	179,629,812	171,553,195
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	199,265,001	291,644,556	30,507,218	308,691,847
รวมสินทรัพย์	324,330,783	487,226,234	480,137,031	480,245,043
หนี้สินหมุนเวียน	69,343,166	138,912,136	103,219,023	98,757,466
หนี้สินไม่หมุนเวียน	126,046,103	163,399,135	164,952,746	169,791,155
ส่วนของผู้ถือหุ้น	128,941,512	184,914,963	211,965,261	211,696,420
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	324,330,783	487,226,234	480,137,031	480,245,043
งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	489,713,413	644,673,052	191,161,263	417,452,681
รายได้อื่น	6,679,054	9,235,008	2,829,105	4,731,280
กำไรสุทธิ	37,579,581	62,666,469	25,995,903	44,350,580

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	100,653,579	139,870,090	153,593,342	145,038,440
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	168,138,995	220,091,371	247,758,691	254,290,939
รวมสินทรัพย์	268,792,575	359,961,461	401,352,033	399,329,380
หนี้สินหมุนเวียน	61,752,236	71,581,479	87,924,654	84,104,754
หนี้สินไม่หมุนเวียน	94,718,101	124,005,794	123,016,775	125,127,885
ส่วนของผู้ถือหุ้น	112,322,238	164,374,186	190,410,603	190,096,740
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	268,792,575	359,961,461	401,352,033	399,329,380

งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	474,626,467	614,258,390	202,605,807	443,616,013
รายได้อื่น	5,591,780	8,598,533	3,500,125	6,370,608
กำไรสุทธิ	37,579,581	62,666,469	25,995,903	44,350,580

1. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ปี 2546 รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นการแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข เพียงแต่ให้ข้อสังเกตไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 2.1 เรื่องเกณฑ์การจัดทำงบการเงิน และ ข้อ 3 การเปลี่ยนแปลงทางบัญชี

เรื่อง เกณฑ์การจัดทำงบการเงินรวม

ระหว่างปี 2546 บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบัญชีกลุ่มบริษัท ดังนี้

(1) บริษัทได้จัดตั้งบริษัท รีเทล บิซิเนส อัลไลแอนซ์ จำกัด (ชื่อเดิมคือ บริษัท ดลิ่งชัน แมนเนจเม้นท์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด) (RBA) เป็นบริษัทย่อยโดยบริษัทมีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 49 ทั้งนี้บริษัทมีสิทธิในการออกเสียงคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 79.35 ส่งผลให้บริษัทมีอำนาจควบคุม ดังนั้น บริษัท รีเทล บิซิเนส อัลไลแอนซ์ จำกัด จึงถือเป็นบริษัทย่อยและบริษัทได้นำมารวมในงบการเงินรวมในระหว่างปี 2546 เรียบร้อยแล้ว แสดงให้เห็นว่าบริษัทได้มีการจัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 44 เรื่อง งบการเงินรวมและการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทย่อย ที่บริษัทใหญ่ต้องนำเสนองบการเงินรวมของบริษัทใหญ่และทุกกิจการที่อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทใหญ่ร่วมกันเสมือนเป็นงบการเงินของกิจการเดียวกัน ส่งผลทำให้กำไรของบริษัทสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ

(2) เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2546 บริษัทซื้อหุ้นสามัญบริษัท ผลิตไฟฟ้าและน้ำเย็น จำกัด จำนวน 1.75 ล้านหุ้น หรือร้อยละ 35 ของทุนจดทะเบียนทั้งหมด เป็นจำนวนเงิน 17.50 ล้านบาท ซึ่งทำให้บริษัท ผลิตไฟฟ้าและน้ำเย็น จำกัด มีฐานะเป็นกิจการร่วมค้าและบริษัทได้มีการรายงานทางการเงินเกี่ยวกับส่วนได้เสียในการร่วมค้าในงบการเงินเฉพาะบริษัทโดยวิธีส่วนได้เสีย ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 46 ส่งผลทำให้กำไรของบริษัทเป็นกำไรที่สะท้อนความเป็นจริง และมีค่าเป็นบวก

รายการส่วนแบ่งของบริษัทฯ ในสินทรัพย์ (หนี้สิน) สุทธิ และผลการดำเนินงานของกิจการร่วมค้าซึ่งนำมารวมในงบการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546 ดังนี้

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2546	หน่วย : ล้านบาท
สินทรัพย์หมุนเวียน	16.65
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	6.30
หนี้สินหมุนเวียน	<u>(6.09)</u>
สินทรัพย์ (หนี้สิน)สุทธิ	<u>16.86</u>

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546	หน่วย : ล้านบาท
รายได้	0.03
ค่าใช้จ่าย	<u>(0.67)</u>
ขาดทุนสุทธิ	<u>(0.64)</u>

(3) เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2546 บริษัทได้ลดสัดส่วนการลงทุนในบริษัทไทยโอเลฟินส์ จำกัด (มหาชน) (ชื่อเดิมคือ บริษัท ไทยโอเลฟินส์ จำกัด) (TOC) จากเดิมร้อยละ 63.03 เป็นร้อยละ 44.92 เนื่องจากการเพิ่มทุนจดทะเบียนของ บริษัทไทยโอเลฟินส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผลทำให้ บริษัท ไทยโอเลฟินส์ จำกัด (มหาชน) ได้เปลี่ยนสภาพจากบริษัทย่อยมาเป็นบริษัทร่วม และบริษัท ได้หยุดนำงบการเงินของบริษัทไทยโอเลฟินส์ จำกัด (มหาชน) มารวมอยู่ในงบการเงินรวมของกลุ่มบริษัท ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2546 ผลจากการลดสัดส่วนการลงทุนบริษัทรับรู้กำไรจากการลดสัดส่วนจำนวน 1,951.69 ล้านบาท ได้บันทึกไว้เป็นรายได้ในงบกำไรขาดทุนสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546 แสดงว่าบริษัทได้มีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ได้มีการกำหนดตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 45 เรื่องการบัญชีสำหรับเงินลงทุนในบริษัทร่วม ส่งผลให้กำไรของบริษัทมีแนวโน้มไปในทางบวก แต่ทั้งนี้กำไรจากการลดสัดส่วนเงินลงทุนจำนวน 1,951.69 ล้านบาท บริษัทมิได้ระบุรายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับการแสดงรายการกำไรดังกล่าวอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางบัญชี

ในงวดบัญชีปี 2546 บริษัทได้บันทึกรายการบัญชีเกี่ยวกับประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต โดยบริษัทรับรู้ประมาณการหนี้สินด้วยจำนวนประมาณการของต้นทุนค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตที่จะเกิดขึ้นของโครงการที่ได้เริ่มการผลิตในเชิงพาณิชย์ และ ต้นทุนดังกล่าวได้รวมเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เพื่อการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม และตัดจำหน่ายโดยวิธีสัดส่วน

ของผลผลิต (Unit of Production) จากการประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิตดังกล่าว ส่งผลให้บริษัทต้องปรับปรุงงบการเงินในปี 2545 ดังนี้

งบดุลรวม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545	หน่วย : ล้านบาท
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	2,624.19
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	9.08
สินทรัพย์ภายีเงิน ไร้รอการตัดบัญชี	19.97
ประมาณการหนี้สินค่าเรือถอน	3,633.20
หนี้สินภายีเงิน ไร้รอการตัดบัญชี	(481.64)
สินทรัพย์สุทธิ	(2,888.32)

งบกำไรขาดทุนรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545	หน่วย : ล้านบาท
กำไร	(21.71)
ส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย	(13.48)
กำไรสุทธิ	(35.19)

แสดงให้เห็นว่าจากการเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีมีผลทำให้บริษัทต้องมีการโอนกลับกำไรที่เคยรับรู้ไปแล้วในงวดก่อน รวมทั้งสินทรัพย์สุทธิมีสัดส่วนที่ลดลงจำนวนมาก ส่งผลต่อกำไรของบริษัทในทางลบ กำไรของบริษัทไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ

ปี 2547 รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นการแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข แต่ให้ข้อสังเกตไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 3 เรื่องการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีการตีราคาสินค้ำคงเหลือ

ในงวดบัญชีปี 2547 บริษัทได้เปลี่ยนแปลงวิธีการคำนวณราคาทุนของสินค้ำคงเหลือจากวิธีเข้าก่อน-ออกก่อน เป็นวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ผลกระทบที่เกิดขึ้นทำให้บริษัทปรับปรุงงบการเงินระหว่างปี 2546 สินค้ำคงเหลือเพิ่มขึ้นสุทธิจำนวน 12.33 ล้านบาท แสดงให้เห็นว่าบริษัทได้เปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่เหมาะสม ทำให้กำไรของบริษัทมีแนวโน้มไปในทางบวก

ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ปี 2548 ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตไม่พบสิ่งที่เป็นเหตุให้เชื่อได้ว่างบการเงินรวมระหว่างกาลและงบการเงินเฉพาะบริษัทระหว่างกาลไม่ถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปจากการสอบทาน

2. รายการในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. การตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่สูงเกินไป

บัญชีลูกหนี้อื่น เงินจ่ายล่วงหน้าและเงินให้กู้ยืมระยะสั้น-กิจการที่เกี่ยวข้องกัน ซึ่งรายการลูกหนี้อื่นในบริษัทรวม บริษัทได้มีการตั้งประมาณการค่าเผื่อฯที่สูงมาก ดูจากยอดการตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญคิดเป็นร้อยละเมื่อเทียบกับยอดลูกหนี้อัตราส่วนที่สูงเกินไป ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการตั้งประมาณการค่าเผื่อที่สูงเกินไปของบริษัทอาจเนื่องมาจากบริษัทมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
ลูกหนี้บริษัทรวม	2547	2546	2547	2546
หัก ค่าเผื่อฯ	1,382.62	854.70	1,371.29	854.70
คงเหลือ	<u>664.23</u>	<u>576.97</u>	<u>664.23</u>	<u>576.97</u>
ร้อยละค่าเผื่อฯ	48.04	67.51	48.44	67.51

2. หนี้สินรวม

ปี 2547 บัญชีหนี้สินรวมของบริษัทมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นจากปี 2546 จำนวน 106,928 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 54.72 และเมื่อเปรียบเทียบกับบัญชีหนี้สินรวมกับส่วนของผู้ถือหุ้น หนี้สินรวมของบริษัทมีสัดส่วนที่สูงมาก ปี 2547 คิดเป็นร้อยละ 163.49 (2546 : ร้อยละ 151.53) แสดงให้เห็นว่าโครงสร้างทางการเงินของบริษัทในการจัดหาเงินทุนมาจากบัญชีหนี้สิน ทำให้ความสามารถในการก่อหนี้เพิ่มของบริษัทมีสัดส่วนที่ลดลง และบริษัทมีความเสี่ยงทางการเงินที่สูงตามไปด้วย ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ ดังนี้

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม

หน่วย : ล้านบาท

	2546	2547
หนี้สินรวม	195,389	302,311
ส่วนของผู้ถือหุ้น	<u>128,941</u>	<u>184,914</u>
ผลต่าง	<u>66,448</u>	<u>117,397</u>

3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรจากเกณฑ์มาตรฐานที่เกณฑ์ที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการบัญชีที่ทางการกำหนด เรื่องการตีราคาสินค้าคงเหลือจาก FIFO เป็นวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางบวก
2. บริษัทได้มีการโอนกลับกำไรที่ได้รับรู้ไปในงวดก่อน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ ทั้งนี้เนื่องจากในปี 2546 บริษัทมีการเปลี่ยนแปลงประมาณการหนี้สินค่าเรือถอนอุปกรณ์การผลิต ส่งผลให้บริษัทต้องโอนกำไรที่เคยรับรู้ไปแล้วในปี 2545 จำนวน 21.17 ล้านบาท
3. การตั้งประมาณการค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยบริษัทใช้นโยบายการบัญชีแบบระมัดระวังมากเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ เนื่องจากกำไรที่นำเสนอมิได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ
4. การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เป็นผลให้บริษัทต้องทำการปรับปรุงรายการในงบการเงิน ทำให้รายการในงบการเงินมีส่วนที่ลดลงหรือเพิ่มขึ้น ข้อมูลที่นำเสนอมีความผันผวน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

4. ประเมินฝ่ายบริหาร

การประเมินฝ่ายบริหารที่มีต่อคุณภาพกำไรตามที่ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. การใช้วิธีต้นทุนเต็ม (full cost accounting) ในธุรกิจน้ำมัน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไร - 5
2. การตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไร - 1

5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน

ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้ หน่วย : พันบาท

	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
กำไรสุทธิ	37,579,581	62,666,469	25,995,903	44,350,580
กำไรถัวเฉลี่ย			42,648,133	

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 16770107.85

สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน 0.111423954

ผลการวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเบี่ยงเบนในระดับที่ต่ำมาก เมื่อเทียบกับกำไรถัวเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าต่ำกว่า 1 มากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่ากำไรมีความผันผวนน้อย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางบวก และเป็นกำไรที่เชื่อถือได้ แต่ทั้งนี้ผู้ลงทุนก็ควรพิจารณาอัตราส่วนอื่น ๆ ร่วมด้วยในการตัดสินใจลงทุน

6. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

รายละเอียดการคำนวณวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดแสดงอยู่ในภาคผนวก ข

ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	52,896,435	57,835,314	28,470,439	32,462,861
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(27,037,886)	(97,955,531)	42,654,976	31,979,923
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(2,464,688)	21,662,029	(55,892,127)	(71,268,635)
เงินสดและรายการเทียบเท่า เงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)	22,833,013	(18,774,497)	15,299,573	(6,729,304)

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	33,522,840	24,459,929	14,406,183	14,578,767

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(12,330,704)	(68,472,061)	5,346,918	7,651,865
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(1,408,386)	19,667,550	(13,409,612)	(28,462,581)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)	19,780,537	(24,345,729)	6,345,666	(6,231,067)

6.1 อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

= $\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร + สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น + เงินปันผลจ่าย + การจ่ายชำระหนี้สิน}}$

เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร + สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น + เงินปันผลจ่าย + การจ่ายชำระหนี้สิน

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	1.32	0.78	0.38	0.27
งบการเงินเฉพาะบริษัท	1.40	0.59	0.59	0.25

อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ในปี 2546 มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่สามารถนำไปชำระหนี้สิน นำไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวร และนำไปจ่ายเงินปันผล หลังจากนั้นอัตราส่วนมีค่าที่ลดลงเรื่อย ๆ มีค่าต่ำกว่า 1 ค่าของอัตราส่วนมีความผันผวน ส่งผลต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

6.2 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

= $\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรสุทธิ}}$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	1.41	0.92	1.09	1.77
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.89	0.39	0.55	0.79

อัตราส่วนกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทที่มีอัตราส่วนที่ไม่ไปในแนวเดียวกัน งบการเงินรวมมีค่าที่มากกว่า 1 มีแนวโน้มว่ากำไรสุทธิของบริษัทที่มีความสม่ำเสมอมั่นคง เกิดจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง แต่งบการเงินเฉพาะบริษัทมีค่าที่ต่ำกว่า 1 ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

6.3 อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด

$$= \frac{\text{ค่าเสื่อมราคา}}{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.21	0.24	0.13	0.24
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.17	0.24	0.11	0.22

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่าย มีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการบวกกลับของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายกลับไปกำไรที่มีผลกระทบน้อยมากต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน จึงถือว่าการดำเนินงานของบริษัทมีประสิทธิภาพ

6.4 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายเป็นเงินสดระหว่างปี}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	9.34	10.04	16.44	19.88
งบการเงินเฉพาะบริษัท	7.64	5.62	10.35	11.07

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทที่มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่ากิจการมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ยกเว้นปี 2547 งบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนที่ลดลง อาจเนื่องมาจากกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานที่มีจำนวนที่ลดลง

6.5 อัตราส่วนคุณภาพกำไร

=
$$\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคา}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.99	0.77	1.16	1.12
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.83	0.47	0.58	0.73

อัตราส่วนคุณภาพกำไรมีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 และมีแนวโน้มลดลง แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการจัดหาเงินสดเข้าสู่กิจการในสัดส่วนที่ลดลง จนกระทั่งไตรมาสที่ 1 ไตรมาสที่ 2 ปี 2548 มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น

7. ผลกระทบต่อคุณภาพกำไร

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถนำมาพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่คุณภาพกำไรได้ดังนี้

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร
1. รายงานประจำปีและรายงานของผู้สอบบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> - จากรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข แสดงให้เห็นกำไรที่มีคุณภาพ - ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้ให้ข้อสังเกตในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

<p>2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่สูงเกินไป อาจเนื่องมาจากบริษัทมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จำนวนมาก ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ - การปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างมากในหนี้สินรวมชี้ให้เห็นว่าโครงสร้างทางการเงินของบริษัทส่วนใหญ่มาจากหนี้สิน ก่อให้เกิดความเสี่ยงทางการเงินที่สูง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ
<p>3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีให้สอดคล้องกับนโยบายบัญชีที่ทางการกำหนดส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางบวก - บริษัทได้มีการโอนกำไรที่ได้รับรู้ไปในงวดก่อน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ - การตั้งประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญโดยใช้นโยบายการบัญชีที่ยืดหลักความระมัดระวังมากเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ - การเปลี่ยนแปลงทางการบัญชีเกิดขึ้นบ่อยครั้งส่งผลต่อข้อมูลที่น่าเสนอมีความผันผวน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ
<p>4. ประเมินผลฝ่ายบริหาร</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การใช้วิธีต้นทุนเต็มในธุรกิจน้ำมัน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไร - 5 - มีการตั้งค่าใช้จ่ายค้างจ่ายไว้ต่ำเกินไป ส่งผลต่อคุณภาพกำไร -1
<p>5. วัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์มีค่าที่ต่ำ สามารถประเมินได้ว่ากำไรของบริษัทมีเสถียรภาพ เนื่องจากกำไรของบริษัทมีความผันผวนน้อย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางที่ดี

6. อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	- ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดแสดงให้เห็นว่าบริษัทมีแนวโน้มของกำไรสุทธิที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดทันต่อการนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือการชำระหนี้ได้ บริษัทมีสภาพคล่องเกณฑ์ที่ดี เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัททุกปีมีค่าเป็นบวก แสดงให้เห็นว่ากำไรสุทธิของบริษัทเป็นกำไรที่มีเสถียรภาพ มีความผันผวนน้อย ส่งผลต่อคุณภาพกำไรในทางบวก
------------------------------	---

สรุปผลการศึกษา กรณีศึกษาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

จากการศึกษาบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) พบว่ากำไรที่แท้จริงควรมีสัดส่วนที่ลดลงจากกำไรที่ปรากฏในงบการเงิน เนื่องจากกำไรที่นำเสนอเป็นกำไรที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชีที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง ส่งผลต่อคุณภาพกำไรไปในทางลบ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาการวัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และการวิเคราะห์อัตราส่วนงบกระแสเงินสด พบว่าบริษัทมีแนวโน้มของกำไรสุทธิที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดทันต่อการนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือการชำระหนี้ กำไรมีความผันผวนน้อย ส่งผลต่อคุณภาพกำไรในทางบวก

สรุปผลการศึกษาของกลุ่มบริษัทที่ประกอบน้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

ผลจากการศึกษากลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิงและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทมีผลิตภัณฑ์หรือบริการหลายชนิด และมีการดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีบริษัทย่อย บริษัทร่วมและกิจการร่วมค้าจำนวนมาก จึงเป็นผลให้กลุ่มบริษัทต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง เนื่องจากให้เป็นไปตามนโยบายการบัญชีที่ใช้อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเดียวกัน รวมถึงในเรื่องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางการบัญชีที่เกิดขึ้น ต้องมีการเปลี่ยนแปลงทางบัญชีเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายบัญชีที่ทางการกำหนดหรือเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ดังนั้นจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นผู้ใช้งบการเงินต้องทำการศึกษาว่าการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรไปในทิศทางใด

การวิเคราะห์บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

งบการเงินของบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) แสดงในภาคผนวก ก

1. ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัทก่อตั้งเมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2543 ด้วยทุนจดทะเบียน 300 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2542 และแผนการแปรรูปกิจการไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมทุนจากภาคเอกชนในโครงการโรงไฟฟ้าราชบุรี ต่อมาเดือนตุลาคม 2543 บริษัทได้ออกหุ้นสามัญจำหน่ายครั้งแรกให้ประชาชนทั่วไป จดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนและจดทะเบียนเพิ่มทุนเป็น 14,500 ล้านบาท รวมทั้งบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) เป็นโรงไฟฟ้าที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของ กฟผ. ซึ่งถือเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ โดยมีสัญญาซื้อขายไฟฟ้าระยะยาวกับ กฟผ. ประกอบธุรกิจด้านการลงทุนที่มุ่งเน้นโครงการโรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก และธุรกิจที่เกี่ยวข้องธุรกิจผลิตไฟฟ้า เป็นสำคัญ โดยมีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ร้อยละ 45

2. การศึกษาข้อมูลทางการเงินของบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

งบการเงิน (บางส่วน) ของบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	12,047,265	16,595,477	15,645,537	16,455,490
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	55,097,182	52,898,710	52,983,738	52,249,203
รวมสินทรัพย์	67,144,447	69,494,187	68,629,275	68,704,693
หนี้สินหมุนเวียน	7,166,071	8,907,733	6,660,436	7,207,637
หนี้สินไม่หมุนเวียน	35,242,395	32,118,445	38,012,129	30,619,569
ส่วนของผู้ถือหุ้น	24,735,980	28,468,008	30,617,146	30,877,487
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	67,144,447	69,494,187	68,629,275	68,704,693

งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	35,528,313	39,714,032	10,659,659	22,601,965
รายได้อื่น	180,863	294,493	169,807	238,958
กำไรสุทธิ	5,424,331	6,487,028	2,149,137	4,004,478

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	809,270	3,110,132	5,526,800	3,851,232
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	23,981,643	25,415,469	25,125,097	27,057,705
รวมสินทรัพย์	24,790,913	28,525,601	30,651,897	30,908,937
หนี้สินหมุนเวียน	54,932	57,593	34,751	31,450
หนี้สินไม่หมุนเวียน	0	0	34,751	0
ส่วนของผู้ถือหุ้น	24,735,980	28,468,008	30,617,146	30,877,487
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	24,790,913	28,525,601	30,651,897	30,908,937
งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	0	0	0	0
รายได้อื่น	26,546	76,121	27,633	62,452
กำไรสุทธิ	5,424,331	6,487,028	2,149,137	4,004,478

1. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ในปี 2546 2547 ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2548 รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นการแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

การแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแบบไม่มีเงื่อนไข ซึ่งชี้ให้เห็นว่าบริษัทได้มีการจัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เป็นไปตามเงื่อนไขหรือข้อบังคับที่มีการกำหนดไว้ ส่งผลให้กำไรที่นำเสนอผ่านงบการเงินเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. ค่าความนิยมตัดจำหน่าย

ในปี 2546 บริษัทได้ลงทุนซื้อหุ้นของบริษัท ราชบุรีแก๊ส จำกัด (เดิมชื่อบริษัท บ้านปู แก๊ส เพาเวอร์ จำกัด) ในอัตราร้อยละ 99.99 โดยบริษัทจ่ายเงินซื้อเป็นจำนวนเงิน 1,165.9 ล้านบาท ซึ่งสูงกว่ามูลค่าตามบัญชีของบริษัทย่อยดังกล่าวเป็นจำนวนเงินประมาณ 9.7 ล้านบาท โดยบริษัทได้บันทึกส่วนเกินของราคาหุ้นที่สูงกว่าราคาตามบัญชีดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างทั้งจำนวน ซึ่งนโยบายการบัญชีตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 2.2.1 เรื่อง เงินลงทุนในบริษัทย่อยได้ระบุไว้ว่า ส่วนของต้นทุนการได้มาที่สูงกว่ามูลค่ายุติธรรมของส่วนของกลุ่มบริษัทในสินทรัพย์สุทธิจะถือเป็นค่าความนิยม ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 43 เรื่อง การรวมธุรกิจ ดังนั้นการตัดค่าความนิยมเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน แสดงให้เห็นว่าศักยภาพในการทำกำไรของบริษัทย่อยมีสัดส่วนที่ลดลงจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อกำไรในงบการเงินรวมในทิศทางที่ลดลง

2. บัญชีรายได้จากการขายและบริการ

งบการเงินเฉพาะบริษัทมิได้แสดงมูลค่าของรายได้จากการขายและบริการ โดย ซึ่งเป็นรายได้หลักที่เกิดจากการดำเนินงาน ดังนั้นตัวเลขกำไรที่ปรากฏในงบการเงินแสดงให้เห็นได้ว่า อาจมีความไม่แน่นอนเกิดขึ้น เนื่องจากรายได้ของบริษัททั้งหมดมาจากรายได้อื่น เช่น ดอกเบี้ยรับเงินปันผล ซึ่งจากความผันผวนของภาวะเศรษฐกิจที่ไม่แน่นอน แสดงให้เห็นว่ากำไรของบริษัทไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

3. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

งบการเงินเฉพาะบริษัทมิได้ระบุรายละเอียดส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนอื่นให้ชัดเจน และเพียงพอ ทั้งนี้ตามรายการที่แสดงในงบดุลบริษัทระบุไว้เพียงหนี้สินหมุนเวียนประเภทอื่นที่มีจำนวนเงินที่น้อยมาก ดังนี้

งบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม

	2546	2547
หนี้สินหมุนเวียนอื่น :		
ภาษีมูลค่าเพิ่มค้างจ่าย	399	160
เงินปันผลค้างจ่าย	11,143	9,286
อื่น	<u>46,050</u>	<u>45,222</u>
รวม	<u>57,593</u>	<u>54,932</u>
ร้อยละหนี้สินหมุนเวียนอื่น	82.32	79.96

3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรจากเกณฑ์มาตรฐานที่เกณฑ์ที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. กำไรสุทธิไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขายที่ปรากฏในงบการเงินเฉพาะบริษัท ทั้งนี้เนื่องจากบริษัทได้มีการแสดงรายการขายงบกำไรขาดทุน แต่ปรากฏกำไรสุทธิสำหรับงวดแสดงให้เห็นว่ากำไรที่นำเสนอผ่านงบการเงินไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ความสัมพันธ์ระหว่างกำไรทางบัญชีกับความเป็นจริงทางเศรษฐกิจที่ใช้ในการคำนวณกำไรสุทธิเป็นไปในทางลบ

4. ประเมินฝ่ายบริหาร

การประเมินฝ่ายบริหารที่มีต่อคุณภาพกำไรตามที่ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. บริษัทมีการตั้งสำรองค่าเผื่อผลขาดทุนไว้ต่ำกว่าขาดทุนที่ควรจะบันทึกไว้ในทางบัญชี เนื่องจาก บริษัทมีการประมาณการค่าเผื่อนี้สูงสัจะสูญไว้ในจำนวนที่ต่ำเกินไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน

ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้

หน่วย : พันบาท

	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
กำไรสุทธิ	5,424,331	6,487,028	2,149,137	4,004,478
กำไรถัวเฉลี่ย			4,516,44	

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1625862.199

สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน 0.360003179

ผลการวิเคราะห์ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าค่อนข้างต่ำ และสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าต่ำกว่า 1 เนื่องจากกำไรที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของงบการเงินเฉพาะบริษัทมีค่าติดลบทุกปีอย่างต่อเนื่อง ทำให้คุณภาพกำไรยังไม่สามารถเป็นตัวเลขที่น่าเชื่อถือแก่นักลงทุนได้

6. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

รายละเอียดการคำนวณวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดแสดงอยู่ในภาคผนวก ก ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	11,528,135	5,764,523	2,971,299	1,525,999
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(4,421,896)	(242,335)	(2,550,224)	1,705,317
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(6,431,414)	(5,640,646)	(738,055)	(3,097,012)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)	674,824	(118,458)	(316,980)	134,304

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	(90,317)	(122,034)	(52,150)	(69,474)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	3,853,447	2,847,558	(246,842)	1,840,190
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(3,257,898)	(2,753,142)	(1,782)	(1,594,561)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)	505,231	(27,619)	(300,774)	176,155

6.1 อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

=

กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร + สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น + เงินปันผลจ่าย + การจ่ายชำระคืนหนี้สิน

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	1.63	1.00	0.94	0.31
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(0.03)	(0.04)	(3.05)	(0.04)

อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน งบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 มาก เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานมีค่าที่ติดลบทุกปี แสดงให้เห็นว่าบริษัทไม่มีสภาพคล่องในการจัดหาเงินเพื่อนำไปชำระหนี้สิน นำไปลงทุนกลับไปในสินทรัพย์ และนำไปจ่ายเงินปันผล แต่ทั้งนี้งบการเงินรวมของบริษัทมีค่าที่มากกว่า 1 ในปี 2546 และลดลงในปี 2547 เท่า 1.00 แสดงว่าสภาพคล่องของบริษัทมีสัดส่วนที่ลดลง และส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลดลง

6.2 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	2.13	0.89	1.38	0.38
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(0.02)	(0.02)	(0.02)	(0.02)

อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานรวมกับงบการเงินเฉพาะบริษัทไม่ไปในแนวเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากงบการเงินเฉพาะบริษัทมีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ติดลบ ซึ่งไม่ไปในแนวเดียวกันกับกำไรสุทธิที่มีค่าบวก แสดงให้เห็นว่ากำไรของไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ และมีความเป็นไปได้ว่ากำไรนั้นไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง

6.3 อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด

$$= \frac{\text{ค่าเสื่อมราคา}}{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.22	0.46	0.22	0.87
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(0.23)	(0.20)	(0.12)	(0.18)

อัตราส่วนผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน งบการเงินรวมมีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ทั้งนี้งบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนที่มีค่าติดลบจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ติดลบ แสดงว่าการบวกกลับค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายในกำไรงบการเงินเฉพาะบริษัทมีผลกระทบน้อยมาก แต่งบการเงินรวมมีอัตราส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพกำไรทางลบ

6.4 ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายเป็นเงินสดระหว่างปี}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	7.80	5.74	11.52	3.78
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(415.21)	(86.92)	0	0

อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยงบการเงินรวมมีอัตราส่วนที่เกินกว่า 1 มาก แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยที่ดี แต่งบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนที่ต่ำมาก แสดงว่าบริษัทไม่มีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย รวมถึงส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของบริษัทว่าเป็นกำไรที่ไม่สม่ำเสมอ มีความผันผวนสูง

6.5 อัตราส่วนคุณภาพกำไร

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคา}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	1.37	0.86	1.06	0.46
งบการเงินเฉพาะบริษัท	(0.02)	(0.02)	(0.02)	(0.01)

อัตราส่วนคุณภาพกำไร งบการเงินรวม ปี 2546 มีค่ามากกว่า 1 และลดลงในปี 2547 แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการจัดหาเงินสดเข้าสู่กิจการในสัดส่วนที่ลดลง และเมื่อพิจารณา ร่วมกับงบการเงินเฉพาะบริษัทที่อัตราส่วนมีค่าติดลบ และอัตราส่วนอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่ากำไรของบริษัทไม่ได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ และแนวโน้มคุณภาพกำไรเป็นไปในทางลบ

7. ผลกระทบต่อคุณภาพกำไร

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถนำมาพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่คุณภาพกำไรได้ดังนี้

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร
1. รายงานประจำปีและรายงานของผู้สอบบัญชี	- จากรายงานของผู้สอบบัญชีรับรองแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข แสดงว่าบริษัทได้มีการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป แสดงให้เห็นกำไรที่มีคุณภาพ
2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน	- การตัดจำหน่ายค่าความนิยมทั้งจำนวนเป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าบริษัทย่อยมีศักยภาพในการทำกำไรในสัดส่วนที่ลดลงจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ - บริษัทมิได้แสดงบัญชีรายได้จากการขายและบริการในงบการเงินเฉพาะบริษัท แต่แสดงบัญชีกำไรสุทธิ ซึ่งชี้ให้เห็นว่ากำไรของบริษัทมิได้สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ

	<ul style="list-style-type: none"> - มิได้มีการระบุนรายละเอียดส่วนประกอบของหนี้สินหมุนเวียนอื่นให้ชัดเจนและเพียงพอ ที่จะนำประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ
3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี	<ul style="list-style-type: none"> - กำไรสุทธิของบริษัทไม่สัมพันธ์ไปทางเดียวกันกับค่าขาย ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ
4. ประเมินผลฝ่ายบริหาร	<ul style="list-style-type: none"> - มีการตั้งสำรองค่าเพื่อผลขาดทุนไว้ต่ำเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ
5. วัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์มีค่าที่ต่ำ แต่เมื่อพิจารณาพร้อมกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของงบการเงินเฉพาะบริษัทที่มีค่าติดลบทุกปีอย่างต่อเนื่อง ทำให้คุณภาพกำไรของบริษัทไม่สามารถเป็นตัวเลขที่น่าเชื่อถือได้
6. อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	<ul style="list-style-type: none"> - ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด มีความผันผวนมาก กระแสเงินสดจากการดำเนินงานของในงบการเงินเฉพาะบริษัทมีค่าติดลบอย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ

สรุปผลการศึกษา กรณีศึกษาบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

จากการศึกษาบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) กำไรที่ปรากฏมิได้สะท้อนความเป็นจริงของกิจการ เนื่องจากบริษัทประสบผลกำไรสุทธิ แต่เป็นกำไรที่มีความเป็นไปได้สูงที่จะไม่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดได้ที่จะนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยการพิจารณาพร้อมกับกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่มีค่าติดลบ แสดงให้เห็นว่ากำไรที่แท้จริงควรมีสัดส่วนที่ลดลงจากกำไรที่นำเสนอในงบการเงิน ตัวเลขกำไรอาจไม่เพียงพอต่อการนำมาเป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการลงทุนได้ ควรพิจารณาถึงปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น นโยบายการบัญชี

สรุปผลการศึกษากลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจพลังงานไฟฟ้า

ผลจากการศึกษากลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจพลังงาน พบว่าการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทเป็นการประกอบธุรกิจด้านการลงทุนที่มุ่งเน้นโครงการโรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก และธุรกิจที่เกี่ยวข้องธุรกิจผลิตไฟฟ้า โดยมี กฟผ. เป็นผู้รับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตขึ้นได้เกือบทั้งหมด และมีผู้ใช้ไฟฟ้าขอซื้อไฟฟ้า โดยตรงจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กอีกจำนวนเล็กน้อย จากลักษณะการประกอบธุรกิจเฉพาะด้านการลงทุนเพียงอย่างเดียวจึงส่งผลให้ งบการเงินเฉพาะบริษัทมิได้แสดงบัญชีรายได้จากการขายและบริการ แต่ปรากฏรายได้อื่นซึ่งทำให้บริษัทสามารถดำเนินงานได้ แต่ทั้งนี้การพิจารณาคุณภาพกำไร รายได้จากการดำเนินงานของบริษัทถือเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดเงินสดจากการดำเนินงาน

การวิเคราะห์บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)

งบการเงินของบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)
แสดงในภาคผนวก ง

1. ลักษณะการดำเนินงาน

วันที่ 12 กันยายน 2535 คณะรัฐมนตรีมีมติให้การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) จัดตั้ง “บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก” โดยเป็นการลงนามในสัญญาร่วมกับกระทรวงการคลังในโครงการบริหารและดำเนินกิจการระบบท่อส่งน้ำดิบสายหลักในภาคตะวันออก ระยะเวลา 30 ปี ต่อมาวันที่ 18 พฤศจิกายน 2539 ได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชน ภายใต้ชื่อ บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเสนอขายหุ้นแก่นักลงทุนทั่วไป บริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทดำเนินธุรกิจในการพัฒนาและดูแลระบบท่อส่งน้ำสายหลักในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกและประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ในการซื้อน้ำจากแหล่งน้ำดิบของทางราชการขายให้กับผู้ต้องการใช้น้ำ ผลิตและจำหน่ายน้ำดื่มผ่านตู้จำหน่ายน้ำดื่มสะอาดอัตโนมัติ

2. การศึกษาข้อมูลทางการเงินของบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด
(มหาชน)

งบการเงิน (บางส่วน) ของบริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด
(มหาชน) ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	2,079,468	2,621,758	3,103,243	2,690,678
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	8,102	16,877	4,694,768	4,775,561
รวมสินทรัพย์	6,538,944	7,095,450	7,798,011	7,466,239
หนี้สินหมุนเวียน	2,542,527	718,786	862,584	739,386
หนี้สินไม่หมุนเวียน	586,687	2,783,427	2,785,913	2,768,578
ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,409,729	3,593,235	4,149,514	3,958,275
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	6,538,944	7,095,450	7,798,011	7,466,239
งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	1,234,200	1,652,369	616,881	1,026,268
รายได้อื่น	3,410	4,247	27,969	98,468
กำไรสุทธิ	352,511	445,557	(497,990)	256,519

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบดุล				
สินทรัพย์หมุนเวียน	1,783,936	2,349,354	2,865,560	2,492,455
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	4,268,038	4,222,148	4,366,671	4,498,119
รวมสินทรัพย์	6,051,974	6,571,502	7,232,231	6,990,574
หนี้สินหมุนเวียน	2,367,115	511,028	598,417	541,061
หนี้สินไม่หมุนเวียน	337,936	2,509,957	2,509,337	2,509,158

ส่วนของผู้ถือหุ้น	3,346,923	3,550,517	4,124,477	3,940,355
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	6,051,974	6,571,502	7,232,231	6,990,574
งบกำไรขาดทุน				
รายได้จากการขาย	1,132,592	1,289,000	350,285	712,286
รายได้อื่น	5,023	6,136	11,856	47,609
กำไรสุทธิ	352,511	445,557	119,345	256,519

1. รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ในปี 2546 2547 ไตรมาสที่ 1 และ 2 ปี 2548 รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเป็นการแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข

การแสดงความเห็นในรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแบบไม่มีเงื่อนไข ซึ่งให้เห็นว่าบริษัทได้มีการจัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไป เป็นไปตามเงื่อนไขหรือข้อบังคับที่มีการกำหนดไว้ ส่งผลให้กำไรที่นำเสนอผ่านงบการเงินเป็นกำไรที่มีคุณภาพ

2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

บริษัทมิได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับยอดคงเหลือของบัญชีเงินสดและรายการเทียบเท่าที่มีรายการอะไรบ้าง แสดงให้เห็นว่าบริษัทมิได้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ส่งผลต่อคุณภาพกำไรทางลบ

2. สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

บริษัทมิได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับยอดคงเหลือของบัญชีสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นมีรายการอะไรบ้าง แสดงให้เห็นว่าบริษัทมิได้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน ส่งผลต่อคุณภาพกำไรทางลบ

3. หนี้สินหมุนเวียนอื่น

บริษัทมิได้มีการระบุว่าหนี้สินหมุนเวียนอื่นในงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทเป็นหนี้สินอะไรบ้าง ในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4 มีการระบุไว้เพียงเป็นหนี้สินหมุนเวียนอื่นบริษัทย่อยในงบการเงินเฉพาะบริษัทในปี 2547 จำนวน 4,605,000 บาท (2546 : 3,565,000) ซึ่งทั้งนี้ในงบดุลบริษัทได้มีการแสดงรายการที่แตกต่างกันในจำนวนที่มาก

หน่วย : พันบาท

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะบริษัท	
	2546	2547	2546	2547
งบดุล	85,220	124,766	67,397	63,641
หมายเหตุข้อ 4	-	-	3,565	4,605
คงเหลือ	85,220	124,766	63,832	59,036

4. ค่าความนิยมตัดจำหน่าย

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงิน เรื่องค่าความนิยม บริษัทใช้การตัดจำหน่ายโดยวิธีเส้นตรงตลอดอายุการใช้งานโดยประมาณ 2 ปี ถึง 27 ปี ซึ่งตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 43 เรื่อง งบการเงินรวมได้ระบุไว้ว่า ผู้ซื้อต้องตัดจำหน่ายค่าความนิยมอย่างมีระบบโดยการประมาณอายุการให้ประโยชน์ของค่าความนิยมตัดโดยวิธีเส้นตรงไม่เกิน 20 ปี แสดงให้เห็นว่าบริษัทตัดจำหน่ายโดยใช้ระยะเวลาสั้นเกินไป ส่งผลต่อคุณภาพกำไรในทางลบ

5. หนี้สินไม่หมุนเวียน

ในปี 2547 บัญชีหนี้สินไม่หมุนเวียนของบริษัทมียอดเพิ่มขึ้นจากปี 2546 เป็นจำนวนมาก ในขณะที่บัญชีหนี้สินหมุนเวียนมีจำนวนที่ลดลงจำนวนมากเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าบริษัทอาจมีการถ่ายเทบัญชีหนี้สินหมุนเวียนไปเป็นหนี้สินไม่หมุนเวียน เนื่องจากขาดสภาพคล่องในการชำระหนี้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางลบ และชี้ให้เห็นว่าบริษัทอาจมีปัญหาด้านการเงิน รายละเอียดหนี้สินหมุนเวียนและหนี้สินไม่หมุนเวียนมีดังนี้

งบการเงินรวม	หน่วย : พันบาท	
	ปี 2546	ปี 2547
หนี้สินหมุนเวียน	2,542,527	718,786
หนี้สินไม่หมุนเวียน	586,687	2,783,427
งบการเงินเฉพาะบริษัท	หน่วย : พันบาท	
	ปี 2546	ปี 2547
หนี้สินหมุนเวียน	2,367,115	511,028
หนี้สินไม่หมุนเวียน	337,936	2,509,957

3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี

การประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชีที่มีต่อคุณภาพกำไรจากเกณฑ์มาตรฐานที่เกณฑ์ที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. กำไรของบริษัทสามารถสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจได้ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางบวก

4. ประเมินฝ่ายบริหาร

การประเมินฝ่ายบริหารที่มีต่อคุณภาพกำไรตามที่ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ (วรศักดิ์ ทูมมานนท์, 2545) ดังต่อไปนี้

1. การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอตัดบัญชีโดยใช้ระยะเวลาที่นานเกินไปส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ

5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและสัมประสิทธิ์ความแปรปรวน

ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้ หน่วย : พันบาท

	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
กำไรสุทธิ	352,511	445,557	119,345	256,519
กำไรถัวเฉลี่ย				293,483

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 120728.1933

สัมประสิทธิ์ความแปรปรวน 0.411363497

ตัวเลขค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าสูงเมื่อเทียบกับกำไรถัวเฉลี่ย แสดงให้เห็นความผันผวนของกำไรในแต่ละปี ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ความแปรปรวนมีค่าต่ำกว่า 1 ซึ่งเป็นผลมาจากผลกำไรที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องทุกปี แต่ตัวเลขกำไรก็ยังไม่เป็นตัวเลขที่น่าเชื่อถือของนักลงทุนได้

6. การใช้อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด

รายละเอียดการคำนวณวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดแสดงอยู่ในภาคผนวก ง ข้อมูลงบการเงิน (บางส่วน) ประกอบการคำนวณ ดังนี้

งบการเงินรวม

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	405,033	493,456	139,021	357,247
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(410,442)	(653,922)	(52,169)	(384,436)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(31,308)	206,452	441,809	106,907
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น(ลดลง)	(36,717)	45,986	528,661	79,718

งบการเงินเฉพาะบริษัท

หน่วย : พันบาท

รายการ	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบกระแสเงินสด				
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน	463,504	592,944	222,278	307,173
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	(287,465)	(699,440)	(45,494)	(366,243)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน	(180,000)	100,000	441,397	119,512
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เพิ่มขึ้น(ลดลง)	(3,960)	(6,496)	618,181	60,442

6.1 ความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

= $\frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}$

เงินลงทุนในสินทรัพย์ถาวร + สินค้าคงเหลือที่เพิ่มขึ้น + เงินปันผลจ่าย + การจ่ายชำระคืนหนี้สิน

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.47	0.97	1.14	0.55
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.89	1.69	9.97	0.81

อัตราส่วนความเพียงพอของกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน ปี 2546 งบการเงินรวม เท่ากับ 0.47 และงบการเงินเฉพาะบริษัทเท่ากับ 0.89 จนกระทั่งในปี 2547 อัตราส่วนเพิ่มขึ้นเกินกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีความสามารถในการก่อให้เกิดกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่จะนำไปชำระหนี้ นำไปลงทุนกลับไปในตลาดหลักทรัพย์ และนำไปจ่ายเงินปันผลดีขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพกำไรในทางที่ดี

6.2 อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}{\text{กำไรสุทธิ}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	1.15	1.11	1.16	1.39
งบการเงินเฉพาะบริษัท	1.31	1.33	1.86	1.20

อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงาน งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัท ในปี 2546 2547 ไตรมาสที่ 1 และ ไตรมาสที่ 2 ปี 2548 มีอัตราส่วนที่เกินกว่า 1 ซึ่งชี้ให้เห็นว่ามีความเป็นไปได้ว่ากำไรของบริษัทที่เกิดขึ้นมาจากการดำเนินงานอย่างแท้จริง ไม่ได้มาจากการทำวิศวกรรมทางการเงิน ซึ่งถือว่ากำไรของบริษัทมีคุณภาพ

6.3 ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด

$$= \frac{\text{ค่าเสื่อมราคา}}{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.36	0.40	0.37	0.29
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.28	0.24	0.16	0.24

ผลกระทบของค่าเสื่อมราคาและค่าใช้จ่ายตัดจำหน่ายที่มีต่อกระแสเงินสด มีอัตราส่วนที่ต่ำกว่า 1 แสดงให้เห็นว่าค่าเสื่อมราคามีผลกระทบต่อการนำไปบวกกลับกำไรน้อยมาก

6.4 อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{ดอกเบี้ยจ่ายเป็นเงินสดระหว่างปี}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	3.81	4.11	5.45	6.72
งบการเงินเฉพาะบริษัท	4.09	4.84	8.33	6.62

ความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย ปี 2546 งบการเงินรวมเท่ากับ 3.81 งบการเงินเฉพาะบริษัทเท่ากับ 4.09 และมีแนวโน้มสูงขึ้นในปี 2547 ไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ปี 2548 แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ยในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น

6.5 อัตราส่วนคุณภาพกำไร

$$= \frac{\text{กระแสเงินสดจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้}}{\text{กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย ภาษีและค่าเสื่อมราคา}}$$

งบการเงิน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	
			ไตรมาสที่ 1	ไตรมาสที่ 2
งบการเงินรวม	0.90	0.87	0.94	1.04
งบการเงินเฉพาะบริษัท	0.98	1.01	1.29	0.95

อัตราส่วนคุณภาพกำไร ปี 2546 งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนคุณภาพกำไรที่ต่ำกว่า 1 แต่ในปี 2547 งบการเงินเฉพาะบริษัทมีอัตราส่วนที่เพิ่มสูงขึ้น และเมื่อพิจารณาพร้อมกับอัตราส่วนอื่น ๆ แสดงให้เห็นว่าบริษัทมีคุณภาพกำไรที่ดี เพราะบริษัทมีสภาพคล่องในการจัดหาเงินสดที่จะเปลี่ยนเงินสดในการชำระหนี้

7. ผลกระทบต่อคุณภาพกำไร

จากผลการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถนำมาพิจารณาถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่คุณภาพกำไรได้ดังนี้

เทคนิคการวิเคราะห์คุณภาพกำไร	ผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไร
1. รายงานประจำปีและรายงานของผู้สอบบัญชี	- รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไข แสดงให้เห็นกำไรที่มีคุณภาพ
2. รายการในงบดุล งบกำไรขาดทุนและหมายเหตุประกอบงบการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> - บริษัทมิได้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับยอดคงเหลือที่ชัดเจนและเพียงพอของบัญชีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น และหนี้สินหมุนเวียนอื่นที่ผู้ใช้งบการเงินจะนำมาเป็นข้อมูลต่อการตัดสินใจส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ - บัญชีค่าความนิยมตัดจำหน่ายมีระยะเวลาการตัดจำหน่ายที่นานเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ - การเพิ่มขึ้นจำนวนมากในบัญชีหนี้สินไม่หมุนเวียนกับการลดลงของบัญชีในบัญชีหนี้สินหมุนเวียนด้วยจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ซึ่งให้เห็นว่าอาจมีการถ่ายหนี้สินที่เกิดขึ้นระหว่างกัน ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางลบ
3. ประเมินผลกระทบของนโยบายการบัญชี	- กำไรของบริษัทสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรทางบวก
4. ประเมินผลฝ่ายบริหาร	- การตัดจำหน่ายค่าใช้จ่ายรอดักบัญชีโดยใช้ระยะเวลาที่นานเกินไป ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรที่-1
5. วัดค่าความแปรปรวนและความเสี่ยง	- ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์มีค่าที่ต่ำ สามารถประเมินได้ว่ากำไรของบริษัทมีเสถียรภาพ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพกำไรในทางที่ดี

6. อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสด	- ผลการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดมีความผันผวนน้อยมาก กำไรของบริษัทสามารถสะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ สามารถสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้งบการเงินได้ว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ กำไรของบริษัทมีแนวโน้มที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงินสดทันต่อการนำไปจัดสรรให้แก่ผู้ถือหุ้น หรือการชำระหนี้ได้
------------------------------	---

สรุปผลการศึกษา กรณีศึกษาบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)

จากการศึกษาบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) กำไรที่แสดงสามารถสะท้อนผลการดำเนินงานตามปกติ และสามารถสร้างความมั่นใจแก่ผู้ใช้งบการเงินได้ว่าเป็นกำไรที่มีคุณภาพ เนื่องจากกำไรที่แสดงในงบกับกำไรที่แท้จริงมีค่าเบี่ยงเบนน้อยมาก ตัวเลขกำไรอยู่ในระดับที่มีคุณภาพเพียงพอต่อการนำมาเป็นข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการลงทุน แต่ในการตัดสินใจลงทุนก็ควรมีการพิจารณาอัตราส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

สรุปผลการศึกษาของกลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ

ผลจากการศึกษากลุ่มบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ พบว่าเป็นบริษัทดำเนินธุรกิจในการพัฒนาและดูแลระบบท่อส่งน้ำสายหลักในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกและประกอบธุรกิจเชิงพาณิชย์ในการซื้อน้ำจากแหล่งน้ำดิบของทางราชการขายให้กับผู้ต้องการใช้น้ำ ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมด้านบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างครบวงจร ภายใต้การควบคุมของการประปาส่วนภูมิภาค กลุ่มบริษัทดำเนินธุรกิจในประเทศและไม่มีเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อการค้าเงินธุรกิจของกลุ่มบริษัท แต่ควรพิจารณาในการเปิดเผยข้อมูลให้เพียงพอ ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

สรุปผลกระทบที่มีต่อคุณภาพกำไรของธุรกิจกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

จากการศึกษาผลกระทบต่อคุณภาพกำไรของกลุ่มพลังงานและสาธารณูปโภคของบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน) และบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) พบว่ากำไรที่นำเสนอสามบริษัทแรกไม่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานของบริษัทในบางปีมีค่าเป็นลบ ทำให้บริษัทขาดสภาพคล่องทางการเงิน ส่วนบริษัท จัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) มีคุณภาพกำไรที่สะท้อนความเป็นจริงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากผลของการวิเคราะห์อัตราส่วนจากงบกระแสเงินสดพบว่ามีค่าความแปรปรวนและผันผวนน้อย แต่ทั้งนี้ผู้ใช้งบการเงินไม่ควรพิจารณาเฉพาะตัวเลขที่ปรากฏในงบการเงินเพียงอย่างเดียว เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับอาจไม่เพียงพอที่จะนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจ ควรมีการศึกษานโยบายการบัญชีที่บริษัทเลือกใช้ หลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องนำมาประกอบ